Kőszeg, 1905. május hó 28-án.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár:
Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona, egyes szám ára 20 fillér.
Nyilttér sora 40 fillér.
Hirdetés nagyság szerint.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Előfizetési pénzek és reklamációk Feigl Gyula kiadó címére küldendők.

XXV. évfolyam. | Felelős szerkesztő: FEIGL GYULA. | 22. szám.

Hogyan gazdálkodik a város?

(Folytatás.)

Igaz, hogy egyes kölcsönök 10 év alatt törlesztve lesznek, és akkor a helyzet lényegesen javul. De a mai nemzedék most éli azt a tiz évet, és most kénytelen viselni a törlesztését oly beruházási kölcsönöknek, melyeknek előnyeit jobbára azok fogják élvezni, akik a terhekhez hozzá nem járultak.

Aki helyesen gazdálkodik, az arra törekszik, hogy elvállalt terhei jövedelmével arányban állanak.

Arra kellene tehát törekedni, hogy a terhek a jövedelemben fedezetet találjanak, — hogy a 7%-os jövedelemnek megfelelően 7%-nál kisebb arányban törlesztessenek a terhek.

Aki ezt nem tartja be, az lehetetlenné teszi hogy ujabb befektetések létesüljenek.

Valamely vállalat, mely biztos számitás szerint évi 7%-al kamatoztatja a befektetett vagyont, — az üzlet fejlesztéséhez csak oly terhet vállalhat el, mely 7 %-nál olcsóbban törleszthető, mert különben koczkára teszi a vállalat jövedelmezőségét. —

A városnál is igy kellene a helyzetet fölfogni.

A város nem tőkepénzes, ki kamataiból is félrerak a nevető örökösnek, — maga pedig rongyos ruhában jár.

A város az egyéneket túléli, tehát nem igazságos, ha a város gazdálkodásában fölváltódnak a sovány esztendők a kövér évekkel.

A *terhek arányositása* a helyes gazdálkodás, és nem az, hogy a mostani 10 év fizessen mindent, a következő 10 év pedig csak az előnyöket élvezze.

A városnak *minden* polgára megkivánhatja, hogy a tehermegosztás arányos legyen, — és egyik sem kivánhatja jogosan azt, hogy a jövő korszak javára viselje a jelen a nagy terheket.

Helytelenitenem kell tehát azt a pénzügyi politikát, mely a hasznos beruházások törlesztését a városi adózók megterhelésével fölötte rövid időre szabja meg.

Ilyen pénzügyi politika mellett lehetetlenné válik e város fejlődése, és érthető, hogy minden kölcsön megszavazásnál, melyet a rendes jövedelem terhére kell törleszteni, elhangzik a *veto* a város közgyülési termében.

A városi adósságok tételeinél tehát volna alkalom a város adózó közönségének helyzetén javitani és a terhek arányositásával a terheket csökkenteni.

A város vagyona eleget jövedelmez, de kölcsönügyleteinek lebolonyitásánál helytelen pénzügyi politikát követ. —

Hogy ez ugy áll, abból is kitünik, hogy a városnak rendes jövedelmei a rendes kiadásokkal szemben nem mondhatók csekélyeknek, és a mérleget főkép az adósságok magas törlesztési részletei rontják meg.

A városnak vállalataival és intézeteivel együtt körülbelül 140,000 korona az évi bevétele. Ezzel szemben az évi rendes szükséglet körülbelül 150,000 korona, a kölcsönök törlesztése azonban még évenkint circa 35,000 koronát igényel.

Itt mindjárt fogalmat alkothat magának mindenki arról, hogy Kőszeg város olyan vagyonos-e, amilyennek a külvilág tartja, vagy oly szegény-e, amilyennek sokszor itthon lesajnálják.

A rendes kiadások, és évi körülbelül 35,000 korona tehertörlesztés mindössze csak 45,000 kor. költségvetési hiányt képez.

Ennek a hiánynak legnagyobb része a rossz finánczpolitikának tulajdonitható, és helyes arányositással leszállitható lenne legalább 15,000 koronával, s igy tulajdonképen lenne költségvetési hiány 30,000 korona.

Körülbelül 8000 lakosa van jelenleg a városnak. Ebből a 30,000 k. hiányból egy lélekre esik 3 kor. 75 fill. Az összes tényleges bevételekből egy lélekre esik 17 K. 50 f., az összes tényleges kiadásokból pedig 23 kor. 12 fill. esik: a jelenlegi terhes adósságtörlesztés mellett esik egy lélekre tehát az összes hiányból 5. kor. 62 fillér.

Ezt az arányt összehasonlitva más városok viszonyaival azt kell következtetnünk, hogy Kőszeg város épen nem szegény, hanem ellenkezőleg a város vagyonosnak mondható.

Azok, akik a várost szegénynek tartják, abból indulnak ki, hogy a városi pótadó meglehetősen magas. A pótadó százalék magasságából azonban a város szegénységére épugy nem lehet következtetni, mint nem lehet abból megitélni, hogy a város vagyon kezelése helyes-e vagy nem.

A város mint testület feltétlenül vagyonos, és a város vagyona kellő jövedelmet is hoz.

Ez azonban nem elég az üdvösségre. Az a főkérdés, hogy a város lakosságával hogyan állunk!

Ugyebár a város közvagyona bármily nagy is, az gyakorlatilag mit sem ér, ha a város lakosságának tulnyomó része szegény. Az igazi üdvös helyzet az, hogy a város lakossága legyen vagyonos, habár a város közvagyona kevés is.

Igen érdekes ezt tisztázni, mert nagy horderejü konkluzióra jutunk e kérdés fejtegetésénél.

Tehát egyetértenek velem abban, hogy az ideális állapot az lenne, hogy a város minden lakója jól birná magát. Ezzel szemben ugyebár teljesen irrelevans, hogy a városnak van-e közvagyona.

(Vége következik.)

Tárca.

A tolvaj.*)

— Elbeszélés. —

Irta: OHNET GYÖRGY.

(Folytatás.)

— Nem tudom. Önnek kell módot találnia. Engem elhagyott minden erő, gondolat és bátorság. Gondolkozzék, cselekedjék helyettem. Tegyen, a mit akar, csak mentsen meg

— Eles örömest, higyje el. De fontoljuk meg egy kissé a dolgot.

Képzelhetik az urak, hogy rendkivüli zavart voltam és gondolataim rendetlenségében keresgéltem a módot; hogyan lehetne segiteni e bájos semmirekellőn, a ki mondhatatlan aggodalommal szögezte rám a szemét. Mert az kétségtelen, hogy semmirekellő volt. Eszem folyton ezt ismételte, tiltakozva részvétem ellen és vissza akarva engem téritem szokott szkepticizmusomhoz. De semmi nem birta le azt a különös izgatottságot, melyet az ördögi nő rémült nézése és áldázan összeszoritott ajka keltett bennem. És még ő csinálta meg a mentség tervét, mert nagy erkölcsi veresége közepett is világosabb volt az elméje, mint az enyém, egyszerü felindulásomban.

— Az a nyilatkozat, a melyet aláirtam, egy óráig sem maradhat amaz emberek kezében — mondta fensőséggel. — Ha önnek őszinte szándéka mindent elkövetni érettem, azonnal elmegy az igazgatóhoz . . . El fogja önt fogadni . . . On aztán elmond mindent, a mit szükségesnek vél és visszaszerzi azt az átkozott papirost . . .

Félénken megkoczkáztattam az ellenvetést:

— De már öt óra s épp ma van a kétheles liquidáczió napja.

A grótné végigmért pillantásával s azt olvashattam az arczán, hogy az én liquidáczióm vajmi csekélység az ő dolgához képest. S ez bizony igaz volt.

Nem haboztam hát többet és a kalapom után nyultam

— Megyek; várjon meg itt.

A grótné rendkivül ideges erővel szoritotta meg a kezemet, aztán telfohászkodott és lerogyott egy zsölyébe. Négyével lépve a fokokat, rohantam le a lépcsőn, kocsiba ültem és kikiáltottam az ablakon a nagy áruház nevét.

— Ah, most már kezdem fölfogni a mi derék Trésorier barátunk elbeszélésének filozófiáját — szólt közbe Burat. — Mindjárt megjelenik Bontemps uraság, a caligo fejedelme, a huszonhétkrajczáros kesztyük herczege, a pamutos selyem királya, a reklám dolgában Gréaudel vedélytársa és a hirdetések istene. Különben milliomos.

— Es a fogához veri a garast — mondta Duverney. — Mikor megrendelte nálam az arczképet ugy alkudozott velem, mintha valami czégérfestő volnék.

— De mégsem csapattad be magadat?

— Be én, csakhogy aranynak pingáltam a képen minden kelléket. Arany a szék. Arany az asztal. . . . Megkoczkáztattam még az arany orrot is, de Bontemps ugy vélekedett, hogy ez „nem egészen természetes" mire aztán vörösre festettem a jeles férfiu orrát. Szakasztott borárus lett belőle.

— Tehát elég hasonló! — nevetett Trésorier. — En is ilyennek láttam nagy dolgozószobájában. Furfangos, elégedett ábrázatu ember, a ki el van bizakodva gazdagságában és hatalmában.

*) Az „Erdekes Könyvtár"-ból. Kiadva Budapest V. ker. Kálmán utca 2. sz.

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatos szer: tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál, ugymint idült bronchitis, szamárhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik. — Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolitja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszertárakban üvegenkint 4·— kor.-ért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alanti céggel legyen ellátva:
F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc).

A budapesti tengeri akvárium kérdése.

Régóta tervezi társadalmunk néhány kiváló férfia a Budapesten felállitandó tengeri akváriumot. Közohaj és közszükséglet immár egy ilyen tudományos látványosságnak felállitása. Miuden valamire való külföldi varssban találunk ilyet. Nemcsak a nagy metropolisokban, Párisban, Berlinben de kisebb arányu városok is dicsekednek már ilyennel. Frankfurt, Hamburg, Insbruck Triest, Olessa, Riga, Rovigno stb. Leghiresebb a nápolyi, szintugy több angolországi és amerikai akvárium, legnagyobb és a közönség kivánalmaiuak legmegfelelőbb a berlini. Ennek a mintájára terveznek most Budapesten is egy nagyszabásu akváriumot, melyet egy időszerint alakuló részvénytársaság fog létesiteni. E társaság élén közéletünk neves férfiai állanak: Batthyány Tivadar gróf orsz. képviselő, Apáthy István dr. kolozsvári egyetemi prorektor, Land graf János orsz. halászati fölügyelő, Solymássy Oszkár tengerészeti főfelügyelő, Hoor Mór dr. a Ganzgyárigazgatója és azonkivül több orsz, képviselő, főrendiházi tag, egyetemi tanárok, fővárosi bizottsági tagok és más előkelőségek, tudományos és társadalmi életünk köréből. Az egésznek lelke pedig Dr. Lendl Adolf müegyetemi m. tanár, aki e szép vállalkozásnak tervezője és egyuttal igazgató a lesz.

Előttünk fekszik az életre való vállalkozás terve s a mint tanulmányozva lapozzuk és megismerjük részleteiben, valóban örömmel kisérjük a szép intézménynek leirását.

Nagy vizzel telt medencékben fogják abban a teuger és édesviz eleven kincseit mutatni. Lesz ott kisebb nagyobb hal százával, polipok, homárok, languszták, és más rákok, tengeri pókok, átlátszó üvegtestü meduzák, eleven korállok, tengeri rózsák, és csigaállatok, csigák kagylok ezerféle változatosságban, pompás szineikben, szokatlan formáikban, sajátos körülményeik között, amint élnek a vizben, s majd meglapulva elbujnak, majd pedig versengve egymással küzködnek, támadnak és üldöznek. A ki már látott ilyen akváriumot, különösen ha az nagyszabásu (a milyennek a budapestit is tervezik) és számos medencéjében tárul elénk a sajátságos élet: az nem telik be annak a nézésével és amikor csak teheti ujból látogatja azt. Lesznek abban közönséges állatfajok, de nagy ritkaságok is; apró kis szervezetek és óriások, czápák, krokodilok és mások; külföldi és hazai fajok egyaránt. —

Egy részvénytársaság fogja anyagi kérdését megoldani. Ezokból bibocsátanak most 2500 drb. 100 koronás részvényt és felhivják hazánk müvelt közönségét, hogy jegyezzen belőle mindenki tehetsége és kedve szerint; ki amint birja mert mint tőkebefektetés is igen üdvös vállalatnak igérkezik. Érdekes és tüzetes ismertetést irt róla Dr. Lendl Adolf a „Természet" cimü lapjában; mindenkinek, aki érdeklődik e szép vállalkozás iránt, megküldik ezt ingyen. Szintugy, a ki a tervet óhajtja látni s a költségvetést is megismerni, forduljon közvetlenül Lendl Dr. intézetéhez (Budapest, II. Donáti utca 7.) a honnét a kivánt felvilágositásokat készségesen megküldik.

Városi ügyek.

1536/1905.

Hirdetmény.

Közhirrá teszem, hogy Kőszeg városnak 1904. évi háztartási és utógyi zárszámadása az erre vonatkozó számvevőségi és számvizsgáló bizottsági jelentéssel, valamint az esetleges észrevételekkel az 1905. évi junius hó 8-án tartandó közgyülésen fog tárgyaltatni, és hogy a zárszámadások a számvevőség és számvizsgáló bizottság jelentésével 1905. évi május hó 23-tól 1905. junius hó 6-ig bezárólag a városház 11. sz. helyiségében közszemlére ki van téve.

Joguban áll bármely városi adófizetőnek a zárszámadásokat a hivatalos órák alatt betekinteni és ellene a fönti határidőben észrevételeket beadni.

Kőszeg, 1905. május hó 22-én.

Dr. Sissovics,
polgármester.

1501/1905.

Hirdetmény.

Közhirré teszem, hogy az esküdtképes egyének 1905. évi alaplaistroma összeállittatván 1905. juuius nó 1-től 15-ig a városház 11. sz. helyiségében közszemlére kitétetik, az ellen ezen idő alatt bárki fölszólalhat, és az ugyanott további 8 napon át közszemlére kitett felszólalásokra az utobbi idő alatt bárki észrevételeket tehet.

Kőszeg, 1905. május hó 23-án.

Dr. Sissovics,
polgármester.

1416/1905.

Hirdetmény

Folyó év május hó 31-én d. e. 10 órakor a büdöskuti vágásban 199 drb. 68.48 m³ tölgyépületfa lesz nyilvános árverésen készpénz fizetés mellett legtöbbet igérőnek eladva.

Kőszeg, 1905. május hó 23-án.

Kovács Antal,
számvevő.

1470/1905.

Hirdetmény.

A város tulajdonát képező egy darab kandiszmó f. hó 28-án délután 4 órakor a városi bikaistálló udvarán nyilvános árverésen legtöbbet igérőnek készpénz fizetés mellett el lesz adva.

Kőszeg, 1905 májuz hó 25-én.

Kovács Antal,
számvevő.

Hirek.

— **Fehér Ipoly** v. b. t. t., a bencésrend főapátja Pannonhalmáról tegnap az esti vonattal városunkba érkezett. Fogadására a pályaudvaron a város tanácsa a bencés rendház részéről pedig a gymnázium igazgatója jelent meg.

— **A vörös kereszt** f. hó 21-én tartotta Budapesten közgyülését, amelyre Lékáról *Eszterházy* Miklós dr. is elutazott volt. A közgyülés a herceget és a hercegasszonyt az igazgató választmány tagjává választotta.

— **Tavaszi szemle.** *Dankl* Győző vezérőrnagy dandárparancsnok Sopronból ma az esti vonattal városunkba érkezik, hogy itt a szokásos tavaszi szemlét megtartsa. A szemle 3—4 napot fog igénybe venni, mivel a katonai alreáliskola szemléjével kapcsolatos.

— **Konfirmáció az ev. templomban** Aldozó csütörtökön az evang. templomban délelőtt 9½ órakor konfirmáció lesz, a mely alkalommal 21 gyermek tesz ünnepélyes hitvallást és fogadást.

— **Tanári képesitő.** *Gerecs* szal. Ferenc bencéstanár a helybeli gymnáziumnál a mult héten jeles sikerrel tette le Budapesten a tanári képesitőt.

— **A májusi vásár,** melyet Szombathelyen a kedvezőtlen idő daczára f. hó 20-án megtartottak, jelentékeny jövedelmet szerzett a „fehérkereszt" és a „T. E. V. V. E." egyesületének. Vasvármegye jótékony közönsége szivesen áldozott a humanismus oltárára. A vásárt a legmagasabb körök is meglátogatták, és a vármegye főuri családjai ugyszólván teljes számban voltak ott jelen.

— **A laktanya épitési telke** a hadügyminiszter észrevételei miatt kérdésessé válván a telek végleges megállapitása érdekében vegyes bizottságot kellett összehivni. A vegyes bizottság *Herbst* Géza vármegyei főjegyző elnöklete alatt f. évi junius hó 6-án fog városunkban működni.

— **Az adókivetés előmunkálatait** *Káldy* Imre dr. pénzügyi titkár f. hó 21-én befejezte, és most már alaposan fölszerelt javaslatokkal léphet az adókivető bizottság elé. — Ugy értesülünk, hogy az adókivető bizottság elnökségét a pénzügyigazgatóság ujabbi megkeresésére *Czeke* Gusztáv mégis elfogadja, és igy a bizottság immár teljes.

— **Hosszu szolgálat.** A junius 1-jén városunban lefolyó tüzoltó ünnepségek alkalmával kitüntetéseket kapnak azok a tüzoltók, akik 10, 15, 20, 25 és 30 éve működő tagjai e humanus intézménynek. Van azonban olyan tüzoltó is, aki már régebben szolgál az itteni egyesületben, s ennek kitüntetését a város fogja eszközölni elismerő oklevél átnyujtásával. Ez az ünnepélyes aktus kedvező idő esetén a Jurisicstéren, különben a város közgyülési termében fog lefolyni.

— **A sörcsarnok átalakitása** nemsokára bevégzett dolog leend. Érdekes hogy a városnál ez az ügy mennyi idő alatt érett meg annyira. Már 1879. év március havában készült egy terv, melyszerint egy szoba es egy kamra hozzáépitésével, nemkülönben az egyik korcsmai szobából konyha és lakószoba alakitásával lett volna kérdés megoldandó. S ime a 26-ik évben az átalakitás s kibővités — bár nagyobb arányban — megtörtént.

— **A város zárszámadása.** A városnak 1904. évi zárszámadása közszemlére kitétetett. A mult évben a város bevételei 286378 kor. 13 fillért, kiadásai pedig 285942 kor. 89 fillért tettek ki, tehát a pénztári maradvány 435 kor. 24 fill. Ezek a nagy összegek azonban csak látszólagosak. Azok átmeneti tételek és anyagérték beállitása folytán nőttek oly nagyra.

— **A vizrendőri hatóság érdekeltsége.** A vármegye alispánja a vizmütulajdonosok kérelmére elrendelte a vizmeder és a partok tisztitását, és mivel a város az ügyben érdekelt a polgármestert is érdekeltnek mondotta ki és a ellenőrzésre a főszolgabirót delegálta. A polgármester felebbezése folytán a miniszterium a határozatot megsemmisitette és az ügyet illetékes eljárás végett a polgármester hatáskörébe utalta, kimondván, hogy a város közönségének érdekeltsége nem involválja magában a polgármester egyéni érdekeltségét. —

— **A városi tisztviselők fizetésrendéze** ügyében a vármegye a fellebezéseket a város polgármesterének azzal küldte vissza, hogy a határozathozatalnál résztvett képviselők hiteles névsora állittassák össze, másrészt meg a képviselőtestület az erdőmester fellebezésében foglaltakra határozzon. Az ügy ennélfogva a legközelebbi városi közgyülés elé kerül.

— **A zeneegylet és a zenekar** Közönségünknek nem kell zeneegyesület. Annak idején közöltünk egy névsort azokról, akik a zeneegyesületbe beléptek, de ez félreértésen alapult. Azok a zeneegyesületbe nem léptek be hanem csak a zenekar pártolásában értenek egyet, és ma, délelőtt 11 órakor a „Mulatóban" összejönnek, hogy a zenekar pártolásának módja tekintetében megegyezzenek. Azoknak tehát, akik zeneegyesületet akarnak alakitani a már kész alapszabályok alapján uj taggyüjtést kell eszközölni. Megjegyezzük hogy a zeneegyesület is támogatni fogja a városi zenekart, mert az alapszabályok szerint a zenészek az egyesület működő tagjai és ingyenes zenei oktatásban részesülnek. Majd eljön az ideje, hogy a zenekar pártolói megértik a zeneegyesületet.

— **A közönség figyelmébe.** Helytelen szokás nálunk az, hogy ha nagyobb eső van, az utczai csatornák vasrácsozatát felemelik, hogy a viz és szemét könnyebben elfolyhasson. Nem helyes ez azért sem, mert igy a viz a sok szemetet a csatornába sodorja, s az könnyen eldugulhat; legcélszerübb azt a rácsról gereblyével eltávolitani, hogy a viz akadálytalanul futhasson le; másodsorbau pedig veszélyessé vállik azért, mert a rácsot vissza nem helyezik, s a nyilás ugy marad napokig is, s ha ebbe véletlenül sötétben belelép valaki még lábát is törheti, de mindenesetre jól megüti magát és ruháját tönkre teszi. Veszélyes különösen a szükebb gyalogjáróknál. mert itt ha egyik ember a másikat este elkerüli, feltétlenül belép a csatornanyilásba. Iparkodjék tehát mindenki ugy a saját mint a közérdek védelmére, a helyteleu szokást elhagyni s ellenőrizni.

— **„A polgár"** cimmel uj lap indult meg Budapesten, dr. *Vázsonyi* Vilmos szerkesztésével. Ez az első igazi magyar demokrata napilap, mely hü harcosa a demokrácia eszméinek. A lap bámulatos olcsón kapható Egyesszám ára csak 4 fill. Előfizetés, bérmentes küldéssel egész évre 16 k., félévre 8 k., negyedévre 4 k., egy hóra 1 k. 40 fill. Megrendelhető a lap kiadóhivatalánál Budapesten VI. Eötvös utca 37. sz.

Mikor megmondtam a nevemet, máris bizalmas egyetértéssel bólintott. Elejétől fogva nem tetszett nekem ez az ember; hát meglehetősen nyersen kezdtem a beszédet:

— Uram, néhány órája az ön üzletében egy hölgyet, barátnőim egyikét, egy felügyelő elfogta oly körülmények között, a melyeket nem birok megmagyarázni . . .

Bontemps elmosolyodott. S félbeszakitott e kérdéssel, mely rögtön tisztázta ez ügyet:

— Ugy-e tolvaj az a hölgy?

Eltévelyedett, beteg, mindenesetre beszámithatatlan, mert társadalmi helyzete, nevelése, családja . . .

— Szóval tolvaj, — ismételte tagyos nyugalommal a divatárus.

— Jól van, hát legyen tolvaj. Az ő ügyében folyamodom önhöz . . . Az egyik felügyelő nyilatkozatot iratott vele alá . . .

— Ez a szokás.

— Olyanokra nézve, a kinek mestersége a lopás. De azt hiszem, ön mégis fog különbséget tenni egy halluczináló hölgy között, a ki el is dobja a corpus deliktit, meg az olyan teremtés között, a kinek az a foglalkozása. Ha tudná ön, ki ez a hölgy . . .

— A jegyzőkönyv még nincs a kezemben . . .

— Csöngetett; egy tisztviselő jött be, kétrét hajolva, mintha fejedelem elé járulna.

— Küldje be a főfelügyelőt, — mondta Bontemps.

A tisztviselő kiment.

(Folytatása következik.

Magyar Regényirók.

A tavalyi karácsonyi könyvpiac legértékesebb megjelenése egy nagyszabásu regénygyüjtemény megindulása volt, Magyar Regényirók cimmel. Mikszáth Kálmán terve volt ez a gyüjtemény, a mely a regény száz esztendős pályafutásában felhalmozódott kincseket gyüjti egybe hatvan diszes formáju, müvészileg illusztralt és e mellett olcsó kötetben, s a nagy terv megvalósitására a Franklin-Társulat vállalkozott.

A Magyar Regényirók szerkesztője, Mikszáth Kálmán, nemcsak a gyüjtemény gondolatát és tervezetét adta a nagyszabásu kiadványhoz, hanem vállalkozott arra is, hogy minden regény elé bevezető tanulmányt ir a regény szerzőjéről, essay-sorozatot a magyar regényirókról.

Igy vált a Magyar Regényirók megindulása elsőrangu irodalmi eseménynyé, s a tavaly karácsonyra megjelent első öt kötetet, Kemény Zsigmod, Csiky Gergely, Vadnai Károly és Pálffy Albert egy-egy regényét. Mikszáth bevezetéseivel, R. Hirsch Nelli, Neogrády Antal, Nagy Sándor és Márk Lajos illusztrációival. meleg érdeklődéssel fogadta és szeretettel karolta fel a müvelt magyar közönség, mert méltányolta a nagy kiadványnak azt a jelentőségét, hogy a magyar irodalmi müveltség számára valósággal elveszett kincseket tár ujra a modern magyar közönség és a jövendő nemzedékek elé megalkotván a magyar regényirodalom tárát s egyben történetének monographiáját is.

Miudezt a Magyar Regényirók második, ötkötetes sorozatának a megjelenése alkalmából mondjuk el. Öt ujabb diszes kötettel gyarapodott a tavaly megindult hatalmas gyüjtemény. Öt értékes regényt, Mikszáth négy ujabb gyönyörü tanulmányát és több mint hetven értékes, uj illusztrációt nyujt az uj sorozat ismét a magyar olvasóközönségnek. Kemény, Csiky, Vadnai és Pálffy után most Jósika Miklós, Tolnai Lajos, Justh Zsigmond és Herzceg Ferenc következtek a sorban.

Jósika egyik legszebb regénye, A csehek Magyarországban, adja az uj sorozat első két kötetét. Egyik legérdekesebb történeti regénye irodalmunknak ez a hatalmas műalkodás, a melyhez Kimnach László készitett harminc gyönyörü illusztrációt.

Tolnai Lajos, irodalmunknak ez a tartalmas nagyméretü alakja, a kinek ma már a legnagyobbak koszoruja jut, a melyet életében csaknem megtagadtak tőle, talán egyik legjellemzőbb művével a Báróné ténsasszonynyal illeszkedik bele a gyüjtemény keretén belül regényirodalmunk klasszikusai közé. A haza szeretet keserüségéből fakad az az erő, a mely e regényben a Bach-korszak gyászmagyarjait örökre megbélyegzi. Tolnai regényét Kriesch Aladár illusztrálta, a maga sajátos, szimbolisztikus modorában, a mely nagy müvészettel érzékiti meg a regénynek legfinomabb hangulatait is.

Méltó emléket emel az uj sorozat irodalmunk egyik korán elhunyt, nagytehetségü alakjának, Justh Zsigmondnak. a kit nagyratörő pályája derekán vesztettünk el. Két szép regényét közli a sorozat egy kötete: A pénz legendáját és a Gányó Julcsát. Mint a két regény eredeti kiadása régóta elfogyott, s a

— **Fagyos Orbán**, május 25-ike kellemetlen időt hozott ránk. a mult héten. A hideg szelek és esőzések miatt nagy becsülete volt a kályhának, a tölöltökhöz pedig nagy ragaszkodással viseltetett mindenki. Szerencse hogy a termésre fagy nem jött. Reméljük, hogy most aztán csak eljönnek a jó meleg napok.

— **Lebontás**. Hosszu vajudás után végre a mult hét elején lebontották a csorda-utczai régi vámházat. Egy régi rozzant kunyhóval kevesebb van a városban, és remélhető, hogy a vásártéri házsorba ott egy csinos házacska fog nemsokára beleilleszkedni.

— **Hirdetmény**. Utóbbi időben előfordult, hogy eddig ismeretlen tettes a sziton üvegeket olajjal petroleummal stb vel megfertözi, aki a tettest kinyomozza és a kőszegi hegytorrás szikvizgyár r. t. igazgatóságának megnevezi, — 100 kor. jutalomban részesül.

Az igazgatóság.

— **Nagy lovarda Kőszegen**. A soproni lapok nem győzik eléggé dicsérni a jelenleg ott müködő Lipót-féle cirkuszt, a mely fényes berendezésével és pompás előadásaival páratlan. Ez a cirkusz jövő hét közepén városunkba érkezik s itt néhány előadást fog tartani.

— **Déli jég- és viszontbiztositó társaság**. Folyó hó 11-én volt a társulat rendes közgyűlése Triesztben. Mint az előterjesztett számadási jelentésből kitünik az 1904-ben elért összeredmény teljesen kielégitő, ugy hogy a társaság ismét jelentékenyen emelhette tartalékait. A jégbiztositási-ágazatban 4.103,525 korona volt a dijbevétel az 1903. évi 4.913,543 koronával szemben, a kifizetett károk összege 2.971,387 koronára rug szemben az előző évben e cimen kifizetésre került 3.421,131 koronával. A tüz- és viszontbiztositásokért befolyt dijak összege 2.121,481 koronát tesz a károk 1.117,985 koronát igényeltek az 1903 évben elért 1.896,528 korona dijbevétellel és károk fejében kifizetett 1.226,815 koronával szemben. A tüz-dijtartalék 948.264 koronáról 1.060,741 koronára emelkedett. Az igazgatótanács javaslatára a jég külön tartalék emelésére 500,000 korona forditattotta. Az alapszabályszerü átutalások levonása után fenmaradó nyereségből részvényenként 36 korona osztalék kerül elosztásra. A társaság biztositéki alapjai immár 6.789,985 koronát tesznek és az előző évi átlaggal szemben 633,560 koronányi szaborulatot mutatnak.

— **Tessék csak** a Kőszegen gyártott **mosószappant** használni! Az első próba megfogja győzni arról, hogy ép olyan jó mint bármely más gyártmányu szappan. Kapható minden füszerkereskedésben s a gyárosnál: F r e y b e r g e r S á n d o r bőrkereskedésében Kőszegen.

— **Idei burgonya, borsó, solo-spárga és schöllschitzi száritott főzelék** minden friss minőségben kapható: Waisbecker Ede utóda **Schaar József** Kőszegen.

— **Egy szép I emeletes lakás** mely áll: 3 utcai és 1 udvari szobából, stb **azonnal** bérbe adó. — Bővebb felvilágositást nyujt e lap kiadóhivatala.

Különfélék.

* **Anyakönyvi statisztika**. A kőszegi anyakönyvihivatalban az utóbbi időben a következő születési-, és halálozási eseteket jegyezték be:

Születés.

Május 17-én. Weber Károly és Kappel Mária, fia József, ág. hitv. ev.

Május 22-én. Brenner Lajos és Udvary Valeria, leánya Ella, Valeria, kath.

Halálozás.

Majus 20-án. Alexy Frigyes, ág. hit. ev. 62 éves tüdőlob.

Május 20-án. Angyal Béláné sz. Schröpfer, r. kath, 20 éves hashártyalob.

Május 21-én. Weigl József ág. hitv. ev. 40 éves id. veselob.

Május 25-én. Johanski Gusztáv r. kath, 8 éves agyhártyalob.

Franklin-Társulat nagy mulasztást tölt helyre, mikor Justh érdekes egyéniségét ujra szóhoz juttatja. Mint a két regényt Tull Ödön illusztrálta.

Az uj sorozat ötödik kötete Herczeg Ferenc nagy történelmi regényét, a Pogányok-at közli, Pataky László szép illusztráczióival, Herceg Ferenc ebben a regényében csatlakozik kiváló egyéniségével legközvetlenebbül irodalmunk régi, nemes hagyományaihoz, a nagy uttörők méltó utódjának mutatkozván be.

Mikszáth Kálmán bevezető tanulmányai ritka müvészettel világitanak bele az irók és koruk lelkébe, a psychologiai látás és a müvészi előadás minden pompájával.

Jósika, Tolnai, Justh és Herceg arcképei R. Hirsch Nelli müvészi rajzónját dicsérik.

Az öt kötetet a vállalat programmjához hiven különböző korok iróit foglalja egybe. Ha teljes lesz a gyüjtemény, az egyes kötetek időrendben követik egymást, a mostani sorozat kötetei mint a 10. és 11. (Jósika), a 49. (Tolnai), az 55. (Justh) és az 53. (Herceg) kötet.

Az uj sorozat kiállitása mindenben párja az első sorozatnak, a melynek kiállitása országszerte elismerést keltett. Finom famentes papiros, tiszta, szép nyomást elegáns Grasset-betüvel, egész oldalas müvészi képmellékletek, diszes bekötési tábla. A hatvan kötetes gyüjtemény ára diszes kötésben 300 korona. Félévenként ötkötetes sorozatban jelenik meg.

Megrendelhető csekély havi részletfizetésre bármely könyvkereskedésben.

Irodalom és müvészet.

(*) **Erdekes könyvtár**. A világ legolcsóbb folyóratának legutóbbi száma a következő tartalámmal jelent meg: Gozsdu Elek: Sámson madara. Elbeszélés. Nagy András: Történet. Költemény. Báránytelhők Költ. Gr. Jay Miklós: A sas. (Elbeszélés. Cesare Lombrose A szellemi elbágyadás. Bersezio: Pörös atyafiak. Elbelés.) Ismeretterjesztő rész: Az élet meghosszabitása. A háboruk költségei. Az emberevők. Egy királyné toalett-titkai. — „Rejtvényvilág" állandói ingyenmelléklet, melynek minden megfejtője, kivétel nélkül, könyvjutalmat nyer. „Erdekes Könyvtár" előfizetési ára egész évre 2 kor. Ezen összeg beküldése ellenében a kiadóhivatal egyszerre megküldi az eddigi összes füzeteket, ugyszintén ingyen, külön kedvezményképp Szabó Endre: „Kardos menyecske" c. diszkiadásu, illusztrált regényét, melynek bolti árak különben 2 korona. (A könyv portójára 20 fillér melléklendő.) „Erdekes Könyvtár" kiadóhivatala Budapesten, V., Kálmán utca 2. sz. alatt van, mutatvány füzetet, előfizetési gyüjtőivet bárkinek ingyen és bérmentve küld.

Sajtóhiba.

Lapunk mult vasárnap megjelent számának vezércikkébe értelemzavaró sajtóhiba csuszott, amit kiigazitani kötelességünk. A második hasáb 9-ik bekezdése helyesen igy szól: „**Ha** a város vagyona hoz annyi jövedelmet" stb. Tévesen igy szedték: „A város vagyonához annyi jövedelmet" stb.

Csak rövid ideig!!

Nagy skandináviai

Műlovarda

Lipót K.

Kőszegen a marhavásártéren szerdán

május 31-én e. 8 órakor

Disz-megnyitó-előadás.

100 ember, 36 ló, 16 szállitó kocsi 5 sator, saját zenekar, amerikai Waschington - világitótelep.

Legjelesebb loidomitás!!!!

Elsőrendü különlegesség!!

Szenzációs nagyvárosi

Óriási müsor.

A többek közt a jelenidő lenagyobb szenzációja: az amerikai Mr. Henry

halálugrása kerékpárral.

Halálmegvető bámulatbaejta ugrás
— 12 méter széles üregen át. —

Csütörtökön, junius 1-én

2 nagy disz-előadás 2

d. u. 4 órakor és e. 8 órakor. Pénteken e. 8 órakor.

Helyárak: Zártszék 2 k., I. hely K 1·50. II. hely K 1·—, karzat 50 fill. Tizéven aluli gyermekeknek, valamint katona uraknak őrmestertől lefelé I hely 80 f., II. hely 50 f., karzat 30 f.

A világ legkisebb lova

50 cm. magas, 20 fillér gyermekeknek 10 fillér belépti dij mellett tekinthető meg a sátorban.

Üzlet-megnyitás.

Van szerencsém Kőszeg és Vidéke n. é. közönségének tudomására hozni, hogy a **Király-ut 747.** szám alatt (a Szarvas kocsma áttellenében)

mechanikus

és

puskaműves

üzletet nyitottam. Egyuttal megjegyzem, hogy **kerékpár, varrógép, irógep és fegyverek javitását**, ugyszintén más mindennemü e szakmába vágó munkát **pontosan** és **jutányosan** készitek. Kérve a n. é. közönség becses pártfogását, vagyok kiváló tisztelettel

Hutter Béla.

ÉRTESITÉS!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy az általam már korábban kibérelt **Gampert**-féle kávéházi helyiséget a mai kor igényeinek megfelelően átalakittattam és saját nevem alatt

„Hungária kávéház"

cimen tovább fogom vezetni.

Eredeti töltésü **palack borok** és **sörök** valamint mindennemü első rangu **kávéházi italok** lesznek a nagyon tisztelt vendégeimnek felszolgálva.

Amidőn még törekedni fogok, pontos és figyelmes kiszolgálással a n. é. közönség nagyra becsült bizalmát kiérdemelni, egyszersmind értesitem, hogy szórakoztatás céljából, a kőszegi elsőrendü nemzeti zenekar a n. é. közönségnek bármikor rendelkezésre fog állani.

Magamat a n. é. közönség b. pártfogásába ajánlva, maradtam számos látogatásért esedezve

illő tisztelettel

Randvéo József,
a Hungária kávéház bérlője.

Jónak, a jobb az ellensége.

Tényleg a legjobb az eddig használatban levő szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vászon és pamut ruhaneműek mosására, a Schicht által ujonnan feltalált

mosókivonat,

„Asszonydicséret"

védjegyel, a ruha beásztatására.

Előnyök:

1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkenti.
2. Fáradságot a negyedére.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztábbá, tehát fehérebbé is varázsolja a ruhát.
5. Ugy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alant jegyzett cég kezességet vállal.
6. Rendkivül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosószernél.

Nélkülözhetetlenné válik minden háziasszony és mosónőnél egy egyszeri kisérlet után.

—— **Mindenütt kapható.** ——

Schicht-szappan

„szarvas" vagy „kulcs"

jeggyel

legjobb, legkiadósabb s ennélfogva legolcsóbb szappan. Minden káros alkatrészektől mentes.

Mindenütt kapható!

Bevásárláskor különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht" névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

Schicht György, Aussig

A legnagyobb gyár a maga nemében, az európai szárazföldön.

Szőllő- rét- és gyümölcsös-eladás.

A kőszegi 3748. sz. tjkvben A + (7373-7374/b) hrsz. alatt felvett 374 ☐ öl kiterjedésü valamint a kőszegi 3078. számu tjkvben felvett A + (7375-78/b) hrszámu **szőllő, gyümölcsös és gesztenyés az „Eisgrübl"** düllőben 1 hold 1261 ☐ öllel szabad kézből eladó. — Bővebb felvilágositással szolgál a szerkesztőség.

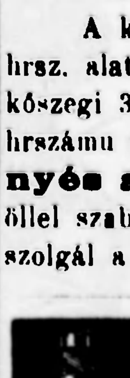

GYÓGY-COGNAC
KIZÁRÓLAG
BORBÓL-PÁROLT
ÁLLANDÓ VEGYI ELLENŐRZÉS ALATT
CAMIS & STOCK-PÁROLÓ-TELEPE
TRIEST-BARCOLA

½ palack K 2·60. ¹/₁ palack K 5·—.

Szives figyelméül!

Van szerencsém, Kőszeg és vidéke n. é. közönségének szives tudomására juttatni, miszerint

műfestő- és vegytisztító-intézetemet

dúsválasztéku

kékfestő-árukkal

bővitettem.

Ugyanitt b. vevőimnek a legujabb, legszebb s legolcsóbb **kékfestő-áruk** állanak rendelkezésére, még pedig ugy sima mint a legujabb virágos mintákban.

A n. é. közönség, becses pártfogásába magamat ajánlva, maradtam

teljes tisztelettel

Orbán János,

műfestő és vegytisztító

Kőszegen.

Üzlet-átvétel.

Ezennel van szerencsém Kőszeg és Vidéke n. é. közönségének becses tudomására hozni, hogy

szabó-üzletemet

a Gyöngyös-utcából a Király-utra helyeztem át, hol azt a Kersch-féle szabó üzlettel egybekötve folytatom tovább saját nevemre.

Nagy raktárt tartok férfi-ruha szövetekből, valamint kész férfi- és gyermeköltönyökből a legolcsóbb árak mellett, továbbá elvállalok mindennemü e szakmába vágó megrendeléseket a legpontosabb és legolcsóbb elkészités mellett.

Számos látogatást kér

kiváló tisztelettel

Weisz Lőrinc,

szabó-mester.

!!! Nyavalyatörés !!!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotba szenved, kérjen iratott, ingyen és bérmentve kapható a **szabd. hattyu gyógyszertár** által **Majna Frankfurt.**

Üzlet-megnyitás.

Alulirott van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására juttatni, hogy

épület- és butor-asztalos mühelyemet

Szombathelyről Kőszegre helyeztem át, amelyet a **Király-uton** (Czeke féle házban) nyitottam meg.

Miután igyekezni fogok, hogy lelkiismeretes és pontos munka, valamint olcsó árak által a nagyérdemü közönség bizalmát kiérdemeljem, vagyok

számos látogatást kérve

Kiváló tisztelettel

Sass Samu,

asztalos mester.

Déli Jég- és Viszontbiztosító-Társaság

Alapittatott 1904-ben a cs. kir. szab. Adriai biztosító-tarsulat védősége alatt.

Az intézet vagyoni állása 1904. évi december 31-én.

Biztositéki alapok:	korona	fill.	korona	fill.
1. Pénztari allomany			7,883	18
2. Hitelintézetek és bankoknál rendelkezésre álló követelések			1,293,662	04
3. Bankutalványok			134,803	80
4. Értékpapirok a számadási év zártakor fennálló árfolyam alapján (kimutatás szerint)	5,376,720	—		
hozza a folyó kamatok	27,43[illegible]	40	5,4[illegible]4,150	40
5. Künnlévőségek vezér- és kerületi ügynökségeknél			511,735	79
6. Biztositó-társaságoknál fennálló számlakövetelések			464,431	90
A későbbi években esedékes tűzdijak összege			7,836,[illegible]	19
			8,699,619	68

A biztositási alapok elhelyezése:	korona	fill.	korona	fill.
1. Részvénytőke			[illegible] 38[illegible],128	08
2. Toke-tartalékalap			1,150,000	—
3. Jég kulon tartalék			250,112	4
4. Értékek árfolyamingadozási tartaléka			412,245	38
5. Jegdij-tartalék			1,06[illegible],740	4
6. Tűzdij-tartalék			429,490	37
7. Fugő karok artaléka			296,936	36
8. Kulonböző hitelezők	259,5[illegible]	[illegible]		
9. Előző évi nyereség egyenleg-áthozat	8[illegible],65[illegible]	[illegible]	851,014	44
10. Forgalmi nyereség			8,6[illegible]	19

1) Ezen mérleg alapjan történt utalas folyian 416,850 korona 77 fillérre emelkedik

2) 1,050,000 koronara emelkedik.

A Déli Jég és Viszontbiztosítási Társaság magyarországi osztálya [illegible] Budapest, IV., Váci-utca 20. [illegible] Záró Podmaniczky Frigyes, [illegible] intéző.

A biztositási dijak igen jutányosak és a fennálló biztosítás a legyorsabban és legpontosabban térítetnek meg.

Biztositási ajánlatokat a legelőnyösebb feltételek mellett elfogad és közelebbi felvilágositásokat készséggel ad: a

Déli Jég- és Viszontbiztosító Társaság

magyarországi osztálya,

Budapest, IV., Váci-utca 20.

Főügynökség Kőszeg:

Kőszegi takarékpénztár.

Titkár:

Baumgartner János.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.